

4. Політичний терор і тероризм в Україні. XIX - XX ст. Історичні нариси / [Д. В. Архієрський, О. Г. Бажан, Т. В. Бикова та ін. Відповід. ред. В. А. Смолій.] – К.: Наук. думка, 2002. – 952 с.

5. Потильчак О. Трудові ресурси радянських військовополонених та «остарбайтерів» з України у нацистській військовій економіці в роки Другої світової війни / О. Потильчак – К.: «Міжнародна фінансова агенція», 1998. – 49 с.

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТЛУМАЧЕННЯ СТАТТІ 152 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Сірик Оксана Миколаївна

студент-спеціаліст юридический факультет

Харьковский национальный университет

имени В.Н.Каразина

В умовах сучасного проголошення державно-правових гарантій захисту прав та основоположних свобод, пріоритету прав людини здійснюється розширення правової явищ, норм, і т.д.. У зв'язку з цим підходом розвивається та вдосконалюється українське законодавство враховуючи всі ті вимоги та рекомендації, що адресуються від міжнародно-правової спільноти..

В такому контексті простір кримінально-правової доктрини та правозастосування зазнає істотних перетворень з орієнтуванням на міжнародно-правову інтерпретацію. Важливо відмітити, що значна кількість правових інститутів у кримінальному праві потребує детального аналізу з урахуванням положень міжнародно-правових стандартів. Не виключенням є теоретико-правові засади інституту злочинів проти статевої свободи .

Здійснюючи юридичну оцінку та узагальнення змісту статті 152 Кримінального кодексу України (далі – КК України) законодавець визначає такі основні ознаки цього злочину: 1) умисне злочинне діяння, 2) ігнорування волі потерпілої особи 3) застосування фізичного насильства, погрози його застосування або використання безпорадного стану потерпілої особи.

Зазвичай такого роду злочини завжди супроводжуються фізичним чи психічним насильством, що тягне за собою наслідки негативного характеру. Фізичне насильство при зґвалтуванні може полягати, у переважній більшості випадків, у заподіянні тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та обмеженні волі потерпілої особи.

Доречним буде згадати і те, що при спробі здійснити зґвалтування, особа може завдати психічних страждань що узагальнюються таким правовим терміном, як «психічне насильство». Психічне насильство може здійснюватись у вигляді погрози, маніпулювання свідомістю потерпілої особи з метою задоволення власних потреб.

В наслідок застосування фізичного або психічного насильства постраждала особа зазнає так би мовити «ураження» свого власного фізичного, психічного та соціального благополуччя. Тут важливо відмітити, що в результаті пережитого посягання на статеву недоторканість особи, потерпіла сторона переживає значні психічні страждання, які полягають у душевних хвилюваннях, стресі, депресивних настроях, довготривалому, пригніченому емоційному стані, що у майбутньому може зумовити виникнення психічних розладів, фобій, довготривалого процесу адаптації до тих звичних умов життя в суспільстві, які існували до посягання. Що, в свою чергу, тягне за собою необхідність звернення до медичних установ, спеціалістів з метою відновлення психічного та фізичного здоров'я.

Враховуючи всі вище перераховані негативні наслідки посягання на статеву свободу, законодавцеві необхідно переглянути межі відповідальності винної сторони, створення більш суворих мір відповідальності та покарання за скоєння такого роду злочинів, нових, більш жорстких підходів щодо визначення порядку та суми відшкодування моральної шкоди

потерпілій стороні, та інших можливих заходів, які сприятимуть відновленню того стану потерпілої особи, який існував до порушення. Тут важливо зазначити, що необхідно окремо приділити увагу не тільки пошуку винного, та його засудження, але й потерпілій стороні, як особи, чії природні права, недоторканість та честь були порушені. Реалізувати всі необхідні законодавчо закріплені засоби захисту порушених прав потерпілої сторони, відновити ті гарантовані державою права (за статтею 3 Конституції), що належать особі від народження.

ПРАВОВА ПРИРОДА БЕЗДОКУМЕНТАРНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Скляренко Т.А.

*студентка 6 курсу юридичного
факультету Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна
e-mail: tatyana_sklyarenko@bk.ru*

Ключові слова: цінний папір, річ, бездокументарна форма цінних паперів

На сьогодні не існує єдиного погляду вчених на правову природу бездокументарного цінного паперу. Враховуючи те, що цінні папери виникли внаслідок розвитку товарно-грошових відносин саме в паперовій формі (як документ, що засвідчував право вимоги певних майнових прав), то відповідно у XIX столітті було сформовано уявлення про цінні папери як про документи, що посвідчують майнові права, реалізація яких можлива лише шляхом пред'явлення цього документа.

Таке уявлення оформилось з часом у концепцію класичної теорії права цінних паперів, а її яскравими представниками стали такі відомі науковці-цивілісти - Савін'ї, Дан, Хофманн, Бруннер, Н.О. Нерсесов, Г.Ф. Шершеневич, М.М. Агарков, О.А. Красавчиков, В.Ф. Маслов, А.А. Пушкін, інші.

Однак на сьогодні дана концепція вже не задовольняє сучасні умови існування цінних паперів, адже на фондовому ринку з'явилися без документарні цінні папери, тобто здійснення випуску цінних паперів у формі електронних записів з відмовою від паперової форми документа. Оскільки при бездокументарному цінному папері не існує його документарного аналогу, то постає питання про правову природу вказаного електронного запису. Чи можна поширювати на нього правовий режим речі та які проблемні питання постають при цьому?

Стосовно правової природи бездокументарних цінних паперів в науці оформилось два підходи.

Перший обґрунтовує необхідність зачислення електронних записів до цінних паперів у класичному розумінні цього поняття з подальшим поширенням на них режиму речі. Зокрема таку точку зору обстоюють такі науковці як Є. Демушкіна, Д.В. Мурзін, Л. Добриніна, Д. Степанов, Г.Н. Шевченко, М. Крилова.

Зокрема Д.В. Мурзін, визначає цінний папір як безтілесну річ. Він також зазначає про подвійний правовий характер цінного паперу, який є зобов'язальним договірним правом, яке регулюється нормами речового права [5, с. 79]. Л.Добриніна зазначає, що бездокументарними цінними паперами є інформація про права, засвідчені іменним або ордерним цінним папером, зафіксована (з допомогою засобів електронно-обчислювальної техніки) на специфічному матеріальному носії, легальним утримувачем якого є особа, яка одержала в установленому порядку спеціальну ліцензію [4, с. 72].

Другий підхід визнає бездокументарні цінні папери зовсім новим інститутом, що є відмінним від класичного уявлення про цінний папір та наголошує про необхідність законодавчого закріплення даного інституту. Серед учених, що у своїх працях розкривають